

ישיבת ועדת הוצאה לפועל – לשכת עורכי הדין מחוז ירושלים

מיום 21.11.2023 שעה 16.00

אורחי הוועדה: עו"ד ארז צ'צ'קס, יו"ר מחוז ירושלים
צהלה סירוטה, מנכ"ל מחוז ירושלים

משתתפים:

יו"ר הוועדה: עו"ד רמה רוה
יו"ר משותף: עו"ד שלום כהן, עו"ד לילך סנג'רו, עו"ד מעתז גאבר,
עו"ד חיים אלדר
מ"מ יו"ר: עו"ד זאב פרל
סגן יו"ר: עו"ד חולוד גבר

על סדר היום: הכרות עם חברי הוועדה
הצגת החזון של הוועדה
החלטות אופרטיביות

דברי פתיחה יו"ר המחוז (ZOOM): מדובר בוועדה בעלת חשיבות רבה. רוב העבודה והמערכות של לשכת ההוצאה לפועל עברו לאוטומציה ועורכי הדין נדרשים לעבוד בעיקר באמצעות "כלים שלובים". עורכי דין רבים לא מסתדרים עם המערכות ועם מיעוט הקשר הבינאישי. נדרש לקשר ולתווך בין עורכי הדין ללשכת ההוצאה לפועל וכן להוות כתובת של עורכי הדין במענה לבעיות בהוצאה לפועל. בנוסף, ישנה חשיבות רבה להשתלמויות של עורכי דין בתחום. ישנה השתלמות עומק שתוכננה בעבר עם רשמי ההוצאה לפועל וכדאי לבחון את האפשרות לקיימה. מברך על כינוס הוועדה ועל הנוכחות של מרבית חבריה.

(לפני הדיון הנוכחים מציגים את עצמם בקצרה, עו"ד מעתז נאלץ לעזוב בשל השתלמות שמתקיימת במקביל)

רמה: כמו שסיפרתי לכם אני מגיעה מעולם של מספרים וברשותכם נתחיל עם קצת נתונים מעולם ההוצאה לפועל – כפי שפורסמו על ידי לשכת האכיפה והגביה בחודש אפריל 2023:

- יש כ-2,000,000 תיקי הוצל"פ פעילים.
- מעל 210,000 זוכים, מהם 80% פרטיים ו-20% מוסדיים – רוב הזוכים מיוצגים (72%)
- כשבוחנים ביחס למספר התיקים בהם יש ייצוג לזוכים מגיעים ל-96% ייצוג! (ישנם זוכים עם יותר מתיק אחד)
- מעל 550,000 חייבים – 75% מהחייבים לא מיוצגים
- 24,000 מהחייבים בגיל 18 עד 24 – לרוב מדובר בחובות נמוכים עד 10,000 ₪

כל זה נכון לסוף שנת 2022 - לפני המלחמה, לפני סערת הרפורמה המשפטית, לפני עליות מחירים שהשפיעו על יוקר המחיה, קשיים ופיטורים בענף ההיי טק, רווחי שיא לבנקים ובעיקר לפני 7.10.2023 - המלחמה הנוראה שמדינת ישראל חווה. מצפה לנו קטסטרופה כלכלית. אני פוגשת בעלי עסקים ובעלי משפחות שמתמודדים עם תקופה לא פשוטה של חוסר וודאות כלכלית. אנשים רבים לא יכולים לעמוד בהחזרי הלוואות ובקושי מצליחים לשרוד. בתקופות כאלה הנטייה ההרסנית של אנשים היא לקחת עוד ועוד הלוואות ולפעמים גם לסבך בני משפחה וחברים בהתחייבויות שלא מצליחים לעמוד בהם. כול זה לא יפסח על המחוז שלנו ועתיד לדפוק אצלנו ואצל עורכי הדין הירושלמים בדלת.

מכאן אני חוזרת לנתוני לשכת האכיפה והגביה - מה קורה בירושלים –

- 7% מהתיקים הפתוחים שייכים למחוז ירושלים
 - מדובר בכ-140,000 תיקים פתוחים - כ-55,000 חייבים
 - למעלה מ-3,000 מהחייבים הם צעירים בגיל 18-24
 - 11,000 מהחייבים בגיל 65 ומעלה
- אם נסתמך על הנתונים שפרסמה לשכת האכיפה והגביה כפי שפורטו על ידי בהתחלה – ישנם כ-75% מהחייבים שלא מיוצגים – כלומר למעלה מ-40,000 חייבים – בירושלים לא מיוצגים
- ואלה נתונים לסוף שנת 2022 – לפני הקטסטרופה של שנת 2023

ברור שעם ייצוג טוב לחייבים – חלק גדול מהתיקים - יכול להגיע לפתרון משפטי - ביטול פסקי דין שניתנים בהעדר הגנה, התנגדויות איכותיות, הסדרים טובים, פריסת תשלומים, חדלות פירעון.

אבל עובדה שרובם לא מיוצגים, חלקם מעולם לא היו אצל עורך דין וחלקם – ולפעמים אפילו כאלה שזכאים לסיוע משפטי - מפחדים ללכת לעורך דין.

נתון נוסף לגבי חייבים – אנחנו יודעים ממחקרים שחייבים שמצליחים לסגור את החובות בשנתיים הראשונות לא חוזרים למעגל החובות. אחרי שנתיים הם מפתחים תכונות של חייבים מקצועיים – לומדים לחיות מתחת לרדאר, להתחמק מהליכי גביה, לעבוד בשחור, לא לעבוד כלל. אף אחד לא מרוויח מזה.

עכשיו אני מגיעה לחזון שאני רוצה שנקדם יחד ונגדיר כמטרה של הוועדה:

אני רוצה שנפעל יחד כדי להגדיל את היקף החייבים המיוצגים ולהגיע לכמה שיותר מאותם 40,000 חייבים שלא מיוצגים - שהחייבים האלה ידעו שכדאי להם ונכון להם להיות מיוצגים.

בעיקר אני רוצה לפנות לאותם חייבים צעירים שרק מתחילים את החיים שלהם – יש כאן אינטרס חברתי עליון שמשותף לכולם – לעורכי הדין, לחייבים, ללשכת ההוצאה לפועל, לרשמים ולחברה.

כעורכת דין שמייצגת זוכים במאות תיקים אני בטוחה שברוב המקרים זה גם אינטרס של הנושים.

אני רוצה לסייע לעורכי הדין הירושלמים לשפר את המוכנות שלהם לקלוט ולטפל במקרים האלה ולשפר את המקצועיות שלהם בתחום.

האם אנחנו יכולים להסכים שיש בעיה של תת ייצוג של חייבים ושהגדלת היקף הייצוג המקצועי בתחום הוצ"פ – היא אחת ממטרות הוועדה.

שלום כהן: מטרת לשכת עורכי הדין ומטרת הוועדה העיקרית הינה ליתן מענה מקצועי לעורכי הדין חברי המחוז ולשמש להם כתובת. הגדלת מספר החייבים המיוצגים משמע מקור פרנסה לעורכי דין במחוז ואני בעד.

צהלה: חשוב לציין כי ללשכת עורכי הדין שלוש מטרות עיקריות: להוות בית לעורכי הדין במחוז, לקדם את עורכי הדין במחוז ולהשפיע ולקדם את החברה בכללותה. לכן ככול שהמטרה מסייעת גם לקדם ערכים חברתיים היא מבורכת.

יש הסכמה ומתקיים דיון לגבי הדרכים האפשריות לקידום המטרה

- חיים אלדר : לטעמי תהיה לנו התמודדות לא פשוטה בתחרות עם הסיוע המשפטי. אין לנו את המשאבים כדי להתחרות עמם בפרסום המסיבי שהם עושים באמצעי התקשורת ובעיקר בטלוויזיה.
- רמה : לדעתי אין תחרות אנחנו משלימים ולא מתחרים. אני רואה את זה גם בפעילות שלי במסגרת "דף חדש" יש חייבים שזכאים לסיוע משפטי, אנחנו מפנים אותם לסיוע המשפטי והם מתעקשים לקבל שירותים מעורך דין פרטי. אולי נבחן אפשרות להמליץ על שכר טרחה מקסימלי לטיפול המשפטי.
- שלום : לא צריך תקציבים גדולים. צריך לשוחח עם לשכת ההוצאה לפועל, להעלות את המודעות לחשיבות הייצוג. שיצינו וידגישו בפני החייבים שכדאי להם להיות מיוצגים ומה היתרונות שבכך.
- זאב : עניין שכר הטרחה הוא בעייתי. היה עניין דומה האם לפרסם את שכר הטרחה או להגיע להסכמה חוק ההגבלים העסקיים לא מאפשר. לקוח שלי הוא יושב ראש איגוד השמאים שלח אחריות על שכט מומלץ והורשע על תיאום מחירים.
- שלום : יש את פרויקט שכר מצווה של הלשכה שניתן לחבר לרעיון ולראות אם אפשר לעבוד ביחד ולתת מענה לחייבים שאין להם דרך לשלם שכר טרחה.
- לילך : מבקשת לקדם גם שינוי בהסדרי מזונות בהוצאה לפועל. כיום מדובר על מחיקת חובות בסכום של 30,000 ₪ בלבד צריך לאפשר ליותר חייבי מזונות עם נסיבות מיוחדות להיכלל בתנאי הסף למשל במקרים של רקע רפואי קשה, בעיות סמים וכדומה .
- זאב : יש לי דוגמאות רבות במקרים שבהם טיפלתי שלקוחות קיבלו הפטר מחוב בתיק מזונות יחיד בהוצל"פ (מעביר בקבוצת הווטסאפ 3 פסקי דין).
- לילך : יש חשיבות להעלות את הרמה המשפטית של עורכי דין בירושלים. כדאי לקבוע מועדים קרובים והשתלמויות צעד אחד צעד, פתיחת תיקים
- זאב : צריך לבחון אפשרות בלשכת ההוצאה לפועל שרשמי ההוצאה לפועל שמפנים את החייבים לסיוע המשפטי יפנו אותם גם ללשכת עורכי הדין.
- רמה : אולי אפשר לשלוח הודעות יזומות מלשכת ההוצאה לפועל לכול עורכי הדין.

חיים : בלשכת ההוצאה לפועל אפשר לבדוק עוד קודם לכן אפשרות לצרף לאזהרה המלצה לחייבים לפנות ליעוץ משפטי. אולי לשים שלטים עם הכוונה בעניין.

לילך : אולי גם לייצר מאגר של עורכי דין שעוסקים בתחום ההוצאה לפועל לפונים תהיה אפשרות לראות את כול עורכי הדין ולבחור ביניהם לפי רצונם ובהתאם לבדיקות שייעשו.

חולוד : לגבי השתלמויות בנושא פתיחת תיקים אפשר לפנות בבקשה לרשם קאיס כרמה. מניסיון שלי הוא מרצה ומדריך באופן מעניין ויכול לתרום לעורכי הדין להבנת הנושא.

סיכום והחלטות:

הוועדה קבעה לפעול לקידום שתי מטרות מקבילות :

1. לפעול להגדלת הייצוג המשפטי של חייבים בהוצאה לפועל

א. מפגש עם גורמים בלשכת ההוצאה לפועל בנושא (הודעות SMS לחייבים,

דיוור עם אזהרה, שילוט בהוצאה לפועל, הפניית רשמים ועוד) – **אחריות רמה**

ב. בדיקת היתכנות הקמת מאגר מקצועי (באתר הלשכה מבחינה מהותית,

מבחינת כללי האתיקה ומבחינה טכנית – **אחריות זאב**

ג. בדיקת ממשק עם פרויקט שכר מצווה – **אחריות שלום**

2. קביעת תכנית השתלמויות לקידום המקצועיות של עורכי הדין בתחום

א. רמה תעביר לנוכחים הצעה לתכנים של השתלמויות יום או שתי השתלמויות עומק.

ב. בתוך 7 ימים חברי הוועדה יוכלו להעיר הערות ומחשבות לתוכנית כולל שינויים, עדכונים, נושאים נוספים ורצון להשתתפות פעילה בהשתלמויות או להרצאה באחד הנושאים.

ג. תיבנה תכנית השתלמויות ויקבעו תאריכים בתיאום עם גורמים בלשכה.